

La PAC post 2013

Lourdes Viladomiu

Jordi Rosell

SAO, gener 2010

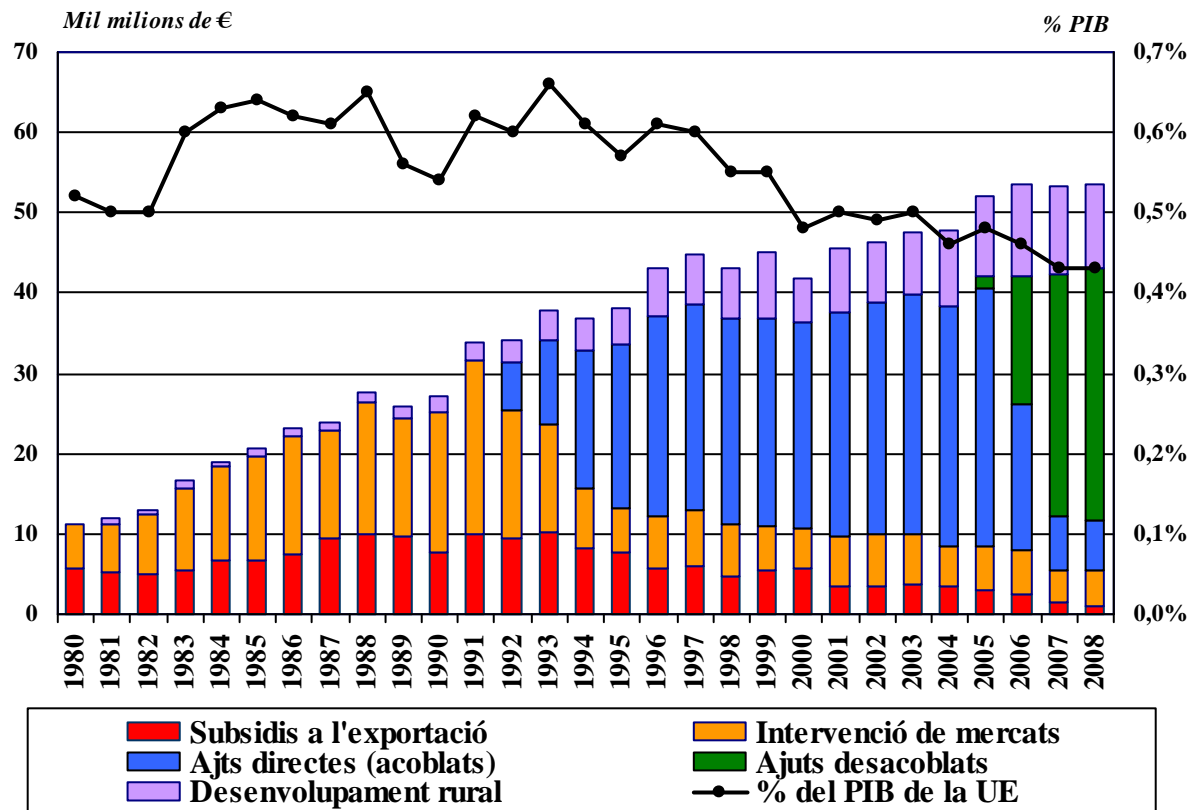
El material

- Estudi a partir de 12 propostes PAC post 2013. DAR
- Una actualització amb noves propostes, inclouen la del ministeri d'agricultura espanyol (2 desembre)
- Un estudi sobre els impactes del desacoblament a Catalunya (DAR), i per Espanya (Ministeri-Isabel Bardaji)
- Reflexions nostres

El punt de partida

- 25 anys de reforma
- 44% del pressupost de la Comunitat europea
- 55.000 milions d'euros any
- Liberalització- OMC- ronda Doha
- L'ensurt de la crisi alimentaria 2007/08
- La volatilitat dels mercats de productes agraris

Gràfic 1: Evolució de la despesa de la PAC per categories, 1980-2008

Els grans temes

- Els pagaments únics desacobrats
  - Els Pilars de la PAC i el repartiment del pressupost
-

- els objectius i la legitimització de la PAC
-

- l'estabilització dels preus i mercats

Els pagaments únics desacobrats

- Fi del sistema històric d'adjudicació de DPU
- Homogeneïtzació del sistema per tots els EEMM

Una piràmide de pagaments

Diferents nivells de pagaments:

- pagament basic (tarifa plana)
- pagaments territorials
- pagaments ambientals (o amb més grans compromisos)
- pagaments sectorials (i/o a explotacions amb dificultats)

Pagament basic

- Una tarifa plana igual per tots el EEMM, per totes les regions i per tot tipus d'orientació productiva: impacte redistributiu
- Pagament per ha de SAU
- Pagament per els que tenen drets reconeguts o per la totalitat de la SAU
- La justificació: bens públics, recolzament a la renda, condicionalitat, abastiment alimentari,.....
- Ajut transitori, en regressió fins a la seva desaparició

Pagaments territorials

- IC reformades
- IC per zones de muntanya,
- IC per zones en espais protegits (xarxa natura 2000)
- Contractes amb exigències ambientals (?)

Pagaments ambientals

- Pagaments per serveis ambientals o per objectius ambientals complexos
- Similars a les mesures agroambientals: contracte voluntari

Algunes propostes separen entre:

- pagaments per objectius ambientals complexos per totes les explotacions i
- pagaments per objectius de conservació, només per les explotacions situades en zones protegides i tenen l'objectiu de compensar les mesures específiques de cada zona (ex.:ZEPA)

Pagaments sectorials

- Pagaments acoblats
- Pagaments en el marc nacional
- Pagaments per fer front a qualitat, comercialització, sectors amb dificultats,..... i gestionats des dels EEMM

Pagaments i desacoblament

Justificació i efectes:

- Els pagaments es veuen com un dret, no com un contracte
- Frenen el canvi estructural; preus del sol elevats i encariment lloguer, informalitat dels contractes de lloguer, no potencien inversió, no jubilació,...
- Tenen un impacte limitat per garantir les rendes i actuar com a xarxa de seguretat: agricultors patrimonial versus agricultors actius,
- Es veuen fora del compte de resultats, “arriben igual si no produeixo”,
- No contribueixen a la seguretat dels abastiments,

Pagaments i desacoblament

- No serveixen per mantenir l'activitat a les zones menys desafavorides d' Europa: risc abandonament
- No tenen cap efecte positiu en termes de producció de bens públics en les zones més fèrtils ja que l'activitat agrària es manté per la seva rendibilitat via preus no pels pagaments
- Difícil acceptació del desacoblament pel conjunt de la societat i han descol·locat els sindicats agraris, de forma que es busca replantejar-ho en termes de manteniment del potencial productiu, de producció,...
- el desacoblament té una molt bona acceptació entre els agricultors i els propietaris.

Situació Catalunya

- Aprox 58.000 receptors (només uns 18 mil estan inscrits en el cens electoral de les Cambres agràries)
- Mitja 3.400 euros por receptor
- gairebé la meitat cobra menys de 1000 euros
- Valor mig del dret 268 euros
- SAU de 1,15 milions de ha.
- 730.000 drets
- al 2008, els pagaments directes de 300 milions (quasi 200 milions desacobrats)

Els Pilars

- PAC, PRC, PARC, PAAC
- Moltes de les propostes consideren apropiat un sòl Pilar,
- L'estructura actual no es justificable, tothom proposa canvis en els pilars o en el contingut dels pilars i els eixos(PDR)
- El tema es important per la qüestió de la transferència de recursos del Pilar I al II,
- Per alguns, el Pilar II amb objectius de convergència es reservaria pels EEMM/ regions menys desenvolupades

Els objectius de la PAC

- **Inicials:** seguretat i suficiència alimentària, estabilitat de preus i mercats, i modernització del sector amb els corresponents increments de rendiments.
- **Tradicional:** competitivitat, compensació de handicaps a agricultures en zones menys afavorides, tractament diferencial pels petits agricultors, desenvolupament rural (ocupació).
- **Moderns:** les anomenades noves demandes que es concretaren en el model europeu d'agricultura que inclou requeriments ambientals, seguretat dels aliments, qualitat i benestar dels animals
- **Nous reptes,** és a dir, canvi climàtic, gestió de l'aigua, sòl, etc.

Els objectius

- Una varietat d'objectius proposats,
- Una manca de jerarquia en els objectius proposats,
- La varietat d'objectius fa difícil un esquema coherent
- La varietat de situacions agràries/econòmiques dels EEMM fa difícil una posició única

Legitimització

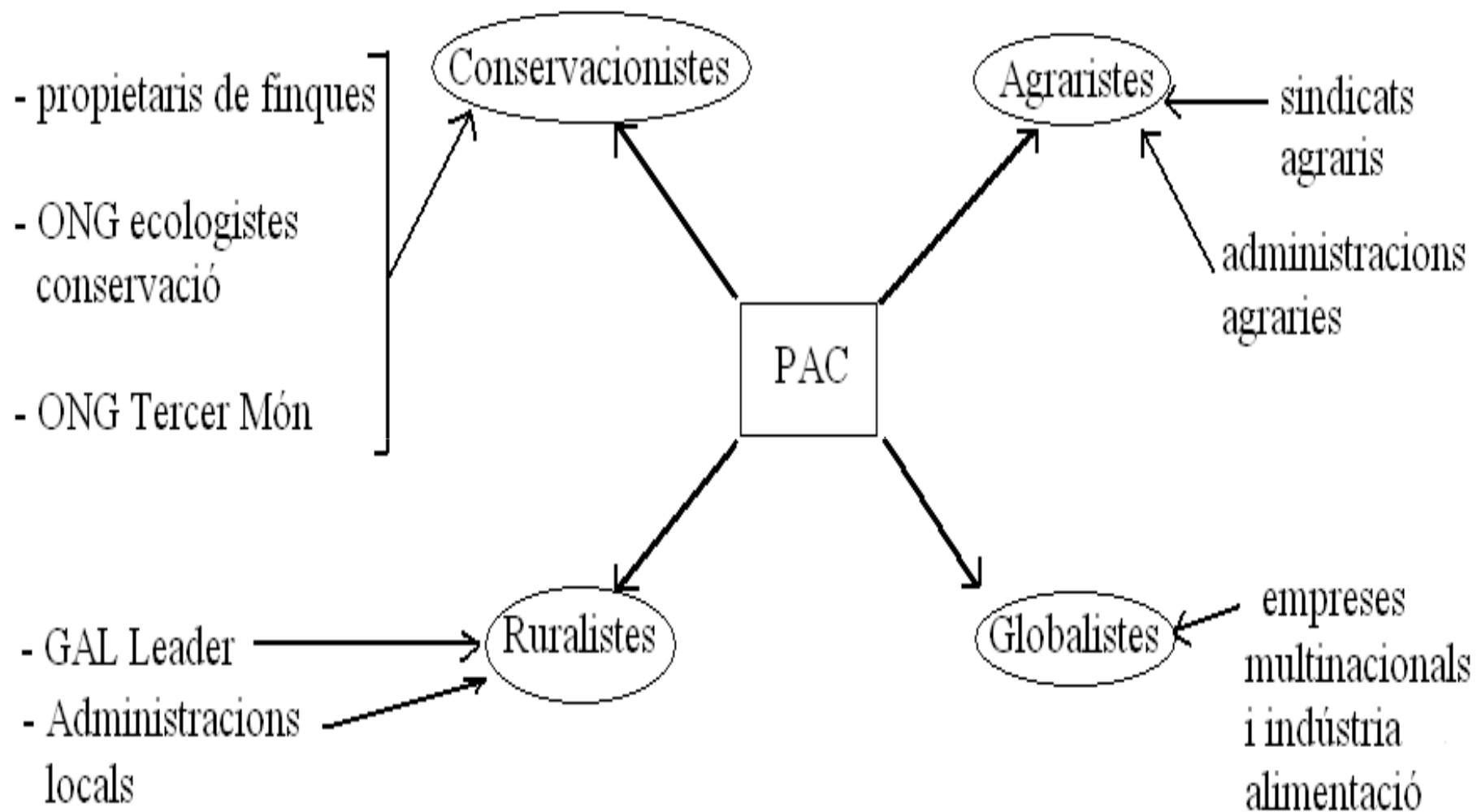
- Una forta aposta per justificar la intervenció pública agrària en termes de compensació per la producció de bens públics, que no son retribuïts adequadament pel mercat
- Arraconament de la condicionalitat
- Oblit de la modulació
- Oblit dels temes socials
- Inestabilitat i xarxa de seguretat

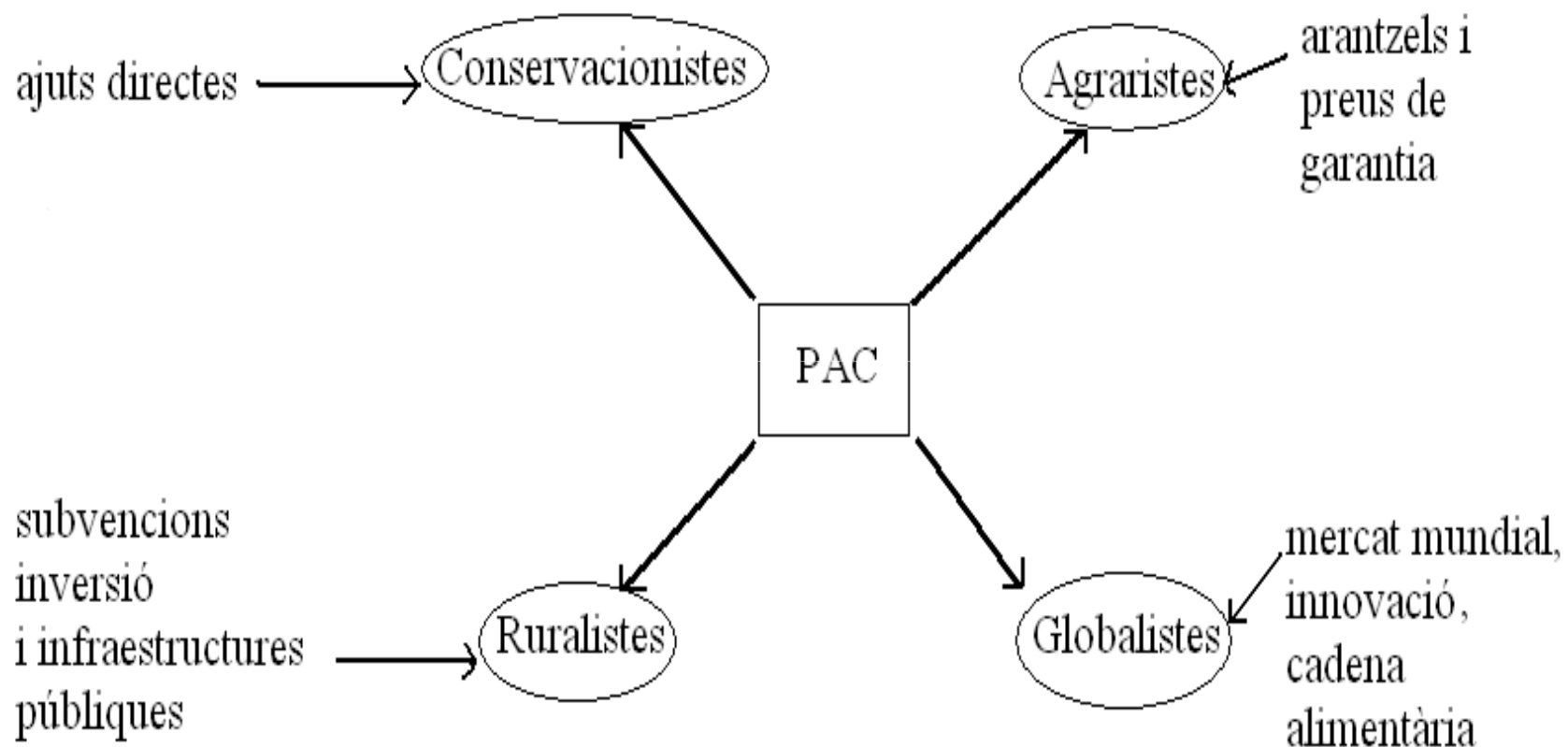
La xarxa de seguretat

- Llibertalització (països de l'est, Suècia, Holanda,.....) o manteniment de la intervenció actual en el mercat,
- Gestió de riscos (fora o dins la PAC), assegurances. Agència europea de gestió de riscos. assegurances renda
- Nou proteccionisme (taxa CO2, aranzels bens públics, aranzels productes sensibles, diferenciació productes europeus,...
- Gestió de la cadena (interprofessionals),
- Fons de reserva per situacions de crisis greus

conclusions

- Les forces en joc.

Informes analitzats a l'estudi DAR

- Bureau J.C. & Mahé L.P. (2008). *CAP reform beyond 2013: An idea for a longer view. Notre Europe.* (www.notre-europe.eu). May 2008.
- Brady, M, Hojgard, S., Kaspersson, Rabinowicz, E. (2009). *The CAP and Future Challenges Swedish Institute for European Policy Studies.* European Policy Analysis October. Issue 11-2009.
- Proposta de Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya. *La Política Agrícola Comunitària. Proposta per a la PAC més enllà del 2013 – Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya.* Primer document de treball 2009.
- Compés López, R. y García Álvarez-Coque, J.M. *La reforma de la PAC y la agricultura española: alternativas y oportunidades para España.* Observatorio de Política Exterior Española (OPEX).2009
- Peiteado, C. i Carricondo, A. (2009). *Por un medio rural vivo: Propuesta de WWF España y SEO/BirdLife para una nueva Política Rural Común.*
- Ministeri d'agricultura holandès. (2008). *European Agricultural Policy 2020: Dutch position* (<http://www.minlnv.nl>).

Informes analitzats a l'estudi DAR

- Elekes, A. et altri (2009). *A vision of the future of the Common Agriculture* Research Institute of Agricultural Economics. Policy. Committee on Agricultural Economics, Hungarian Academy of Sciences. *Studies in Agricultural Economics No. 110*.
- Ministère de l'Alimentation, de l'Agriculture et de la Pêche (2009). *Le Grand Débat sur l'avenir de l'agriculture et de la pêche françaises*. Synthèse des travaux du groupe »PAC 2013«. França. Octubre.
- Lines, T. (2009). *Política alimentaria y agrícola de la UE para el siglo XXI. Alternativas a la PAC*. Una visió des de l'òptica de la sobirania alimentaria. Mayo.
- Unió de Pagesos (2009). *La política agrària Comuna més enllà del 2013*. 16 de setembre.
- Reguant, F (2009). *Crisis alimentària o especulació alimentària. Estratègies per a una agricultura del segle XXI. Un apropament a Catalunya*. XXIV Jornada d'Agricultura a Prada. Agost.
- Sarkozy, N (2009). "Le nouvel avenir pour notre agriculture" Discours de Monsieur le president de la Republique. França. 27 octobre.

Informes recientes

- Ministerio de Medio Ambiente y medio rural y marino Elementos Clave para la configuración de la PAC del futuro."Horizonte 2020" Madrid, 2 de diciembre 2009.
- IFOAM (International federation of organic agriculture movements- EU regional Group Towards a sustainable CAP. 1 december 2009